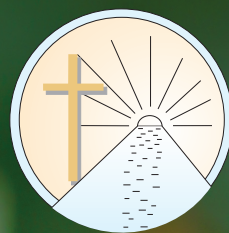

SIONS

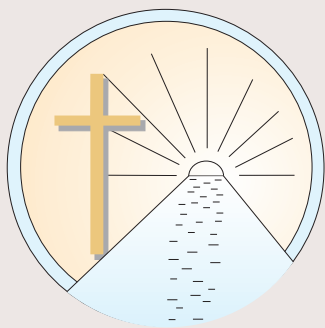
Missionstidning

Nr 8/2024

Mina barn, detta skriver jag till er för att ni inte ska synda. Men om någon syndar, har vi en som för vår talan inför Fadern: Jesus Kristus, den rättfärdige. Han är försoningen för våra synder, och inte bara för våra utan också för hela världens.

FÖRSTA JOHANNESBREVET 2 : 1-2

UTGIVARE

Laestadianernas
Fridsföreningars förbund r.f.

ANSVARIG REDAKTÖR

Vesa Pöyhtäri
Permosvängen 111
68600 Jakobstad
vesa.poyhtari@lff.fi
+358 44 217 5410

REDAKTIONSRÅD

Ida Snellman, Kristian Gädd-
näs, Magnus Enlund, Eva
Hagnäs, Karl-Henrik Snellman,
Joel Ahlvik

LAYOUT

Firma David Forsblom
Tfn +358 50 408 6989
david.l.e.forsblom@gmail.com

ISSN 1455-8882 (print)

ISSN 2490-0869 (web)

TRYCK

Forsberg Printed
Communication Oy Ab

SIONS

Missionstidning

Nr 8/2024

REDAKTÖRENS HÄLSNING

Missionen i dag i LFF 4-5

Kallelsetider 6-7

Evangeliet om Guds rike

– ett annorlunda rike 8-9

Liturgi och väckelse 10-13

BARNATRO Gud vare tack och lov! 14-15

Guds nåd och barmhärtighet 16-17

UNGDOMSFLIK Kärlek som »skippar«
är ingen kristen kärlek 18-19

Matti Suo – laestadiansk predikant, sång-
författare och lekmannadogmatiker 20-22

Annonser och information
om prenumerationer 23

Sions Sånger 350 28

OMSLAGSBILD: DAVID FORSBLOM

Kommande helgdagar

Elfte söndagen efter pingst • MATT 11:20-24 • *Kallelsetider*

Tolfte söndagen efter pingst • MATT 23:1-12 • *Sjävprövning*

Trettonde söndagen efter pingst • JOH 9:1-7, 39-41 • *Jesus vår helare*

Fjortonde söndagen efter pingst • MARK 12:41-44 • *Vår nästa*

Femtonde söndagen efter pingst • MATT 11:25-30 • *Tacksamhet*

BEKÄNNELSESKRIFTERNA

Schmalkaldiska artiklarna / Tredje delen / Huru en människa blir rättfärdig inför Gud, och om goda gärningar

Vad jag hittills oföränderligt lärt härom, det kan jag aldrig ändra, nämligen att vi »genom tron« – såsom den helige Petrus säger – få ett annat, nytt och rent hjärta och att Gud för Kristi, vår medlares, skull vill anse och verkligen anser oss såsom helt och hållet rättfärdiga och heliga. Ehuru synden i vårt kött ännu icke är helt borta och utplånad, så vill han dock icke tillräkna eller känna den.

På denna tro, förnyelse och syndaförlåtelse följa sedan goda gärningar, och vad som ännu i dem är syndigt och bristfullt, det räknar han icke som synd och brist för

samme Kristi skull, utan människan skall helt och hållet, både till sin person och sina gärningar, kallas och verkligen vara rättfärdig och helig och detta av idel nåd och barmhärtighet, som i Kristus blivit över oss utbredd och utgjuten. Därför kunna vi icke berömma oss av mycken förtjänst hos vårt verk, om vi därvid bortse från nåden och barmhärtigheten, utan här gäller, såsom det står skrivet: »Den som vill berömma sig, han må berömma sig av Herren.« Det betyder, att han har en nådig Gud. Så är allt gott. Vi säga också, att där goda verk icke följa, där är det en falsk och oriktig tro. +

BILD: BIEGUN WSCHODNI • UNSPLASH.COM

*Gud, dig lovar man i stillhet
i Sion. Till dig uppfyller man
löften. Du som hör bön, till dig
kommer alla människor. Syn-
derna är mig övermäktiga, du
är den som sonar våra brott.
Salig är den som du utväljer,
som får komma dig nära
och bo i dina gårdar. Låt oss
mättas av det goda i ditt hus,
det heliga i ditt tempel. Du
bönhör oss i rättfärdighet med
förunderliga gärningar;
du vår frälsnings Gud,
du tillflykt för jordens alla
ändar och för havet i fjärran.*

PSALTAREN 65:2-6

Missionen i dag i LFF

LAESTADIANERNAS FRIDSFÖRENINGARS FÖRBUND R.F. består av nio registrerade frids- och bönehusföreningar i Svenskfinland. LFF:s bönehusföreningar gör sitt missionsarbete genom LFF:s utlandsmission. Arbetet utomlands tog sina första steg redan under de sista åren av dåvarande Sovjetunionen.

Officiellt började missionsarbetet i början av 1990-talet i Rysslands finskspråkiga församlingar i västra Ingermanland.

LFF har tillsammans med andra missionsorganisationer deltagit i restaurering av kyrkor och hjälpt till att bygga församlingarnas andliga liv. De olika föreningarnas gemensamma vilja har varit att i första hand bygga upp den Ingermanländska kyrkan (IK) i förbönens och den ömsesidiga respektens ande.

RYSSLAND

LFF:s äldsta missionsfält är fortfarande det som får mest stöd. Det har blivit svårare att ge ekonomiskt stöd, men man gör

Arbetet utomlands tog sina första steg redan under de sista åren av dåvarande Sovjetunionen.

det fortfarande inom de ramar man fått av myndigheterna. Utöver detta besöker man Ryssland i den mån det är möjligt i vänförsamlingar som åtta av våra bönehusföreningar har valt åt sig i Ryssland. Bönehusens missionskommittéers arbete planeras årligen i samarbete mellan verksamhetsledaren, koordineringsgruppen och utlandsmissionens utskott:

- Jaama/Volossovo/Kupanitsa – Skutnäs och Näs
- Pihkova/Luga – Kållby, Frebe, Bosund
- Petroskoi-området – Punsar
- Pitkäranta-/Sortavala-området – Risöhall
- Karatusa-området (Krasnojarsk-krai) – Närvilä

Förra året grundades en koordineringsgrupp för arbetet i Ryssland. Koordineringsgruppen (Sven Grankulla, Timo Kontio och Paul Snellman) hjälper utlandsmissionens verksamhetsledare i planeringen av arbetet, med information gällande missionsfältet och med kontakter. Koordineringsgruppen hjälper också bönehusens missionskommittéer i planerandet och verkställandet av resor till vänförsamlingarna.

ALBANIEN

LFF:s missionsarbete i Albanien inleddes år 2014. Arbetet inleddes efter att albanska kristna bad om LFFs hjälp till att grunda en luthersk kyrka. Årligen åker en

ungdomsgrupp från LFF till Keneta i Durres. Gruppen håller engelskakurser och bibelundervisning för barn. Kurserna har varit populära och har format en grund till det arbete som påbörjades förra hösten.

Hösten 2023 hyrde LFF ett utrymme i Keneta som kan tjäna missionsarbetet på många olika sätt. I Centret håller man språkundervisning, pianolektioner, spelar brädspel och samlas veckovis till söndagskola. I Keneta ordnas tidvis även församlingens mäsas vart St. Paulus församling från Tirana deltar.

Sedan 2022 är Emilia och Toni Heikkilä med sina två små söner utsända till Albanien. Toni är pastor i St. Paulus församling och Emilia är församlingens diakonissa. Eftersom den albanska pastorn Dritan med familj flyttade till USA för ett års tid skickar vi, om Gud så vill, Harry och Inger Ylipää för att hjälpa till med arbetet under två månaders tid. Harry håller predikningar och tillsammans med Inger håller de också söndagsskola i Keneta. Utöver detta sänder vi predikanter till Keneta för kortare missionsresor. Om du är intresserad av att besöka Albanien är du välkommen att bekanta dig med vårt arbete och delta i gudstjänster.

LETTLAND

Vi har påbörjat vårt arbete i Lettland för drygt ett år sedan. Pastor Dennis Svenfelt är vår missionär. Han är kollega till Lettlands biskop och hjälper honom med många olika uppgifter. En viktig del av hans arbete är att hålla bönestunder i Katedralkyrkan, ungdomsarbete och den lettiska kyrkans årliga missionsresa till Indien.

Om du är intresserad av att besöka Lettland är du även välkommen att bekanta dig med vårt arbete i Lettlands evangelisk-lutherska kyrka.

Missionsarbete är hela församlingens gemensamma

sak. Ta reda på vad din församling gör inom missionsarbetet och delta, både som yngre och äldre.

VAD KAN DU GÖRA?

Missionsarbete är hela församlingens gemensamma sak. Ta reda på vad din församling gör inom missionsarbetet och delta, både som yngre och äldre. Du kan alltid bidra med det viktigaste, dvs be för missionärerna och de troende i de olika missionsfälten. Om du har möjlighet att ge en gåva åt Herren kan du välja ett lämpligt missionsfält och börja stöda det ekonomiskt, tex med en viss månatlig summa.

Guds välsignelse! +

Vesa Pöyhtäri, LFF:s utlandsmissions verksamhetsledare

Stödkonto:

- Albanien (Toni Heikkilä), 6114, FI57 5567 0720 1018 43, OKOYFIHH
- Lettland (Dennis Svenfelt), 71262, FI57 5567 07201018 43, OKOYFIHH
- Missionen i Ryssland, 22224, FI57 5567 0720 1018 43, OKOYFIHH
- Albanien mission: Mobile Pay: 21842
- Rysslandsmission: Mobile Pay: 57839
- Mission i Lettland: Mobile Pay: 74343

LFF har insamlingstillstånd av Polisstyrelsen för stöd av förbundets verksamhet i Finland samt missionsarbete i Ryssland och Albanien. Tillståndsnr RA/2022/175. Tillståndet är beviljat av Polisstyrelsen och är i kraft tills vidare i hela landet utom Åland.

»Vi ser alltså att det var för sin otros skull som de inte kunde komma in« (Hebr 3:19).

SOLEN LYSER IN I BÖNEHUSET. Ljusskenet sprider sig över de tomma bänkarna. Det vilar en frid över kvällsstunden. Nu är bönehuset tomt, men här har genom åren talats mycket Guds ord. Vi har fått leva i kallelsetider.

Ämnet för denna betraktelse fick jag en kväll efter ett planeringsmöte i bönehuset. Det gällde då planering av kommande mötestillfällen. De praktiska arrangemangen är också viktiga, mycket behöver planeras för att det skall fungera. Planeringen skapar också delaktighet och gemenskap. Verksamheten i bönehuset handlar ändå främst om den andliga maten, att kalla människor till frälsning och delaktighet i de himmelska tingen.

FADERNS HJÄRTA

Vi människor har av naturen en benägenhet att fastna i de yttre sakerna. Vi drunknar lätt i detaljer och förlorar perspektivet, som vi sjunger i en psalm. Denna kväll fick vi avsluta genom att lägga de egna planerna i Herrens händer genom orden i Psaltaren 40: *»Herre, min Gud, många är de under*

du har gjort och de tankar du har tänkt för oss.«

Vi lämnar att samtala efteråt. Vi tänker på dem som gått före oss. De satt här i bönehuset, ofta på sina bestämda platser. Nu är det nya generationer som bosätter sig i byn, många förfäder och mödrar har suttit här i bänkarna. Somliga följer efter i tro, andra går på egna vägar.

Faderns hjärta klappar ännu för alla människor. Tänk om bänkarna ännu skulle fyllas med hela byns folk! Tänk om alla ännu kunde samlas omkring samma Faders bord. Tänk om Guds klara ord ännu skulle få upplysa bönehuset. Tänk om alla människor ännu kunde äga en framtid och ett hopp för evigheten!

På många orter i våra nordiska länder står kyrkor och bönehus tomma. Orsakerna är många. Själafienden har sått sitt utsäde i människors hjärtan och skapat splittring mellan människor och Gud, likaså splittring mellan människor emellan. Här i denna nejd fylls bönehusen ännu, men ändå är det alltid någon som saknas. Någon går uppenbart på syndens väg, en annan ställer sig själv utanför, liksom den äldre sonen. Någon har kanske börjat i tro, men sedan hamnat bort i otro. En annan har sårats i striden, men

ännu bevarats i tron. Djävulen går omkring som ett rytande lejon och söker ännu efter någon att uppsluka.

MÅNGA KALLADE, FÅ UTVALDA

I mina tankar kommer ett tillfälle för länge sedan, i slutet av 1990-talet. Predikanten förkunnar om köttets gärningar och Andens frukt. *»Men om ni biter och sliter i varandra, se då till att ni inte blir uppslukade av varandra«* (Gal 5:15). Herrens tjänare förmanar: *»Ni skall inte bli kannibaler här.«* Kan vi verkligen förspilla kallelsetiden genom att äta på varandra?

Det är uppenbart att det genom tiderna funnits mycket av mänskliga självupphöjelser, intriger och stridigheter, mycken missunsamhet och bitterhet, mycket som ätit på en själv och andra. Allt detta handlar om köttets väg, fördärvets väg, dit den onda människonaturen vill förleda Guds folk. På den vägen tar alla människor skada, ja, den leder till evig skada. Guds ord kallar oss alla till omvändelse och bättring, till ett nytt liv under Guds nåd.

Kallelsen har ljudit. Många är kallade, men få är utvalda. Något kom emellan, något som skilde somliga från Kristus. Aposteln Paulus oro besannas: *»Men jag är rädd för att liksom ormen med sin list bedrog Eva, så skall också era sinnen fördärvas och vändas bort från den uppriktiga och rena troheten mot Kristus«* (2 Kor 11:3).

Vi läste att de för sin otros skull inte kunde komma in. De ville gå en egen väg, men jagets väg bar inte till löfteslandet, den bär inte till himmelen. Jaget vill ta ordet i egna händer och tolka det, inte böja sig under det. Jaget kommer också med alla ursäkter: *»jag har köpt«, »jag måste«, »jag skall«, »jag kan inte komma«, »jag hoppas du ursäktar«*. Det mänskliga jaget strider emot Guds kallelse i Kristus.

ÄNNU ÄR DET KALLELSETIDER

Du är kallad, du har ingen ursäkt. Låt därför ingen eller inget ställa sig i vägen mellan dig och Kristus. Aposteln förmanar: *»Anpassa er inte efter den här världen«* (Rom 12:2). I världen har man höga tankar om människor. I församlingen tillhör de höga tankarna Gud. Otron tror mer om sig själv än om Gud, men Guds ord är allttjämt avslöjande sant: *»Alla har syndat och saknar härligheten från Gud«* (Rom 3:23).

Nu läser vi i psalmen: *»Han drog mig upp ur fördärvets grop, ur den djupa dyn. ... Han lade i min mun en ny sång, en lovsång till vår Gud«* (Ps 40:3-4). Psalmisten beskriver här Guds väg, församlingens väg, där Gud själv fått dra oss upp ur fördärvets grop och ställa oss på klippan, bort från de köttliga gärningarnas religion till försoningen i Jesus Kristus. Då fick munnen en annan funktion, inte längre att skryta, inte att bita eller uppsluka, utan den fylls av en ny sång, en lovsång till himmelens Gud.

Ingen kommer till Fadern utom genom Jesus. Han biter inte, han uppslukar ingen, men han utgav sig själv till verklig mat, som tas emot i tro. De som tillhör Jesus behöver inte bita på andra människor, utan har sin glädje i den himmelska maten, Livets bröd. Aposteln skriver: *»De som tillhör Kristus Jesus har korsfäst sitt kött med dess lidelser och begär«* (Gal 5:24).

Ännu är det kallelsetider. Ännu är nådens tid. Ordet går ut, Jesu kallande ord: *»Kom till mig!«* Tiden ilar. Bröllopssalen dukas. Ännu finns rum. *»I dag, om ni hör hans röst, så förhärda inte era hjärtan.«* Kom hem du förlorade lamm! Tro din synd förlåten genom Jesu förtjänst, i Jesu namn och försoningsblod. Den vägen går till himmelen, genom förlåtelsen, genom Jesus Kristus. *»Lovad vare Herren!«* +

Tomas Gäddnäs

EVANGELIET OM GUDS RIKE

Ett annorlunda rike

NÄR JESUS, GUDS SON, kom till världen som vår frälsare, förkunnade han: »Himmelriket är nära« (Matt 4:17).

När Jesus lärde oss att be, var bönen sådan: »Tillkomme ditt rike!« När Jesus sände ut sina vänner i missionärstjänst sa han: Rikets evangelium ska predikas för alla nationer (Matt 24:14). När Jesus återvänder för att hålla dom, säger han till sina vänner på sin högra sida: »Ärv det rike som har beretts åt er från världens grundläggning« (Matt 25:34). Guds fullkomliga rike utan sorg, synd och död.

Detta är den viktigaste frågan i våra liv. Är du och jag medborgare i det himmelska, eviga riket?

Luther lärde oss från Bibeln om att tjäna Gud i två olika riken, både i det himmelska riket och i det jordiska riket. Luther kallade detta för *de två regementena*. När dessa två regimer blandas ihop uppstår det stor förvirring både som medborgare och som kristen person. I dag ska vi fokusera på det rike som kallas Guds rike eller Himmelriket.

HUR KOMMER MAN IN I DETTA RIKE?

Jesus talar med Nikodemus om detta i Johannesevangeliet t.ex. kap 3. Nikodemus är både en lärd farisé och en skriftlärd som tjänstgjorde i *Sanhedrin*, Stora rådet inom den judiska riksdagen. Nu söker Nikodemus kontakt med Jesus.

Jesus säger till Nikodemus, att han måste födas på nytt för att komma in i Guds rike. Jesus kallar det en födelse genom vatten och Ande. Endast den Helige Ande kan skapa en ny födelse. Det är inte något som kommer från människan själv. »*Det som är fött av kött, det är kött.*«

När Nikodemus frågar hur den nya födelsen kan ske, hänvisar Jesus till en berättelse från 5 Mosebok 21 som talar om kopparormen. Människorna blev bitna av giftormar. De skulle dö på grund av sin synd. Men Gud gav Mose ett budskap och ett löfte. Moses skulle göra en kopparorm. Den skulle hängas upp på en stång mitt bland folket. De som tittade upp på kopparormen skulle leva. Sedan fortsätter Jesus: »*Ty så älskade Gud världen att han utgav sin enfödde Son, för att var och en som tror på honom inte skall gå förlorad utan ha evigt liv*« (Joh 3:16).

På så sätt får en människa del av Guds rike. Hör budskapet från Gud. Hör Guds Ord. Hör Löftet om Honom som gav sitt liv för dina synder. Jesu blod har försonat era synder. Det var för dig som Jesus dömdes. Det var för er skull som Jesus uppstod igen. Du kommer att se upp till Honom! Bibeln talar om den Helige Ande som öppnar våra hjärtans ögon så att vi kan lita på Honom. Du tar din tillflykt till Herren. Bibeln kallar det för den frälsande tron.

Hur mycket måste du förstå för att komma in i Guds rike? Jesus talar här överraskande till sina vänner, lärjungarna som avvisar barnen i Jesu närvaro. Om ni inte omvänder er och blir som barn, kommer ni inte alls in i himmelriket, säger Jesus (Matt 18:3). Barnet är hjälplöst, beroende av vad som ges till barnet. Därför bär vi barnet till dopet, så att det kan få del av Guds rike.

Men den vuxne har ett problem. Vi är för stora, stolta och självständiga. Vi måste bli avslöjade, förödmjukade, hjälplösa så

att det finns ett rop på nåd i våra hjärtan: »Herre, fräls mig!«

Men för alla, både i Bibeln och i dag, som åkallar Herrens namn förkunnas ett ord av nåd. Guds nåd är nog för dig!

LIVET I GUDS RIKE – ETT NÅDENS RIKE

Hur är livet i detta Guds rike, där du bor idag. Det är ett liv i ett Nådens Rike. Bibeln talar om att vi lever under nåden, inte under lagen.

Som kristna är vårt liv här på jorden ett liv i en värld av regler. Vi ska göra vår plikt. Vi kommer att arbeta med våra händer, vi kommer att uppfostra våra barn. Vi ska tala sanning – både i våra hem och i vårt arbete. Vi ska tjäna vår nästa. Välsignelsen kommer av att man följer Guds goda lag i det här riket. Vi får oftast den lön vi förtjänar. Ärlighet varar längst. Den som hedrar mor och far skall leva länge i landet.

Men Guds rike som du får leva i är anorlunda. Det är ett Rike av Nåd. Detta är svårt att tro. Är det ens möjligt? Jag får allt som jag inte har förtjänat för Jesu skull!

En stor del av det vi kallar liknelserna om himmelriket skildrar denna nåd. Tänk bara på den förlorade sonen i Lukas 15. Allt var trasigt, men den som kom hem fick den bästa klädnaden och blev ett barn och en arvinge. Till och med den hårde, självrättfärdige sonen möttes av en älskvärd far. »*Allt mitt är ditt*«, sa hans far. »*Kom och var med på festen!*« Eller han som kom i elfte timmen i Matteus 20. Han fick också det som hans herre hade lovat om Herrens egen godhet.

KRISTEN TILLVÄXT

Varje troendes liv bör växa. Det nya livet i Guds rike ska växa både hos enskilda individer och i Guds församling här på jorden. Bibeln talar här om att »*växa i nåd och kun-*

Fortsätter på sid 17.

LITURGI OCH VÄCKELSE

NÄR JAG BLEV OMBEDD att skriva om detta ämne kunde jag konstatera att ämnet inte tidigare, i någon nämnvärd grad, blivit behandlat i denna tidning. Därför åtog jag mig också detta med ödmjukt sinne. Meningen är inte att betraktelsen i ämnet är någon djupare utläggning. Om vi ser på begreppet i en vidare betydelse får vi konstatera att i själva verket har det både talats och skrivits om ämnet också i väckelsekretsar.

Bo Giertz har behandlat ämnet i en av sina skrifter. Den här betraktelsen kommer i första hand att handla just om liturgin i dess vidare betydelse och inte så mycket om det vi i allmänhet tänker på när vi hör or-

det liturgi dvs. själva gudstjänstordningen, mässmelodierna osv. i vilka gudstjänstdeltagarna deltar. Visserligen är det den som formar gudstjänsten men som innehåller i sig också mycket mera. Dit kan vi räkna vördnaden för det heliga, Ordet, bönerna, andakter, psalmsång men också symboliken i gudstjänstdetaljer.

Det har en naturlig förklaring att liturgin i dess snävare betydelse enligt ovan inte haft så stark ställning när det gäller merparten av denna tidnings läsare eftersom vi har en väckelsebetonad bakgrund. Det betyder inte att det bland väckelsekretsar skulle ha saknats liturgi. Som exempel kan tas vörd-

naden för det heliga, Guds hus och hans Ord, böner som betts med knäppta händer och böjda huvuden och den starka psalm- och sångtraditionen.

Om vi överhuvudtaget tänker på ett mötestillfälle eller en sammankomst så finns där alltid en viss liturgi vari den samlade församlingen deltar. Inledningsorden som predikanten uttalar är: »I Faderns Sonens och den Helige Andes namn.« När predikanten säger: »Låt oss be«, betyder det ju att församlingen [är] med i anden. I bönen bes om Guds förbarmande över oss syndare och om Guds förlåtelse för alla våra synder. Ett stilla lyssnande till Guds Ord hör alltid till och psalmsången har i laestadianska kretsar fått vara hela församlingens samstämmiga lov och tack till vår himmelske Fader och slutligen all ära och pris till honom, åt vilken äran tillkommer. Som avslutning har församlingen fått lämna under Guds välsignelse. Ibland har också Guds folk fått samlas i mindre sammanhang till andakt i hem eller olika anstalter under liknande former.

BAKGRUND

Liturgin har delvis sitt ursprung redan från synagogan. Inte bara när det gäller enskilda ord som t.ex. Hosanna, Halleluja och Amen utan också själva gudstjänstens uppbyggnad har släktskap med den gudstjänst som firades i synagogan där också Jesus deltog.

Senare har den apostoliska kyrkan utökats med det som de fick av Frälsaren själv, det som varit som en höjdpunkt i högmässan, nämligen nattvarden och dess liturgi. Det finns knappast något annat i vårt samhälle som bevarats lika väl som denna tradition. Var hittar vi t.ex. en så välbevarad skatt av toner och melodier i vår föränderliga värld som fortsättningsvis tonar i olika kyrkorum? Klangen av den lovsång som vår

Frälsare och hans lärjungar sjöng när de ätit påskalammet får ännu tona.

Kanske någon frågar sig vad det då är som är det väsentliga i gudstjänstlivet, i andakten och så vidare. Är det de yttre formerna? Är detta något som är avgörande för vår frälsning? Nej, inte så. Vi kan säga att detta är en form för att bevara det inre livet, vårt förhållande till vår Fader och våra medkristna genom den Helige Andes verk. Vår frälsning ligger inte i vad vi utövar eller förmår, utan enbart i vad vår Frälsare gjort, hans rättfärdighet allena, och det behagar Gud.

LITURGI OCH VÄCKELSE

Bo Giertz förklarar förhållandet mellan dessa två. Han visar på att båda dessa fanns redan i den apostoliska kyrkan. På pingstdagen när de närvarande hörde Petrus predikan sägs det om dem: »När de hörde detta, kände de ett styng i hjärtat. Och de sade till Petrus och de andra apostlarna: 'Bröder, vad skola vi göra?'« (Apg 2:37). Det här uppfattar vi ju som en stark väckelse genom den Helige Ande i Ordet. Senare läser vi följande: »Och ständigt, var dag, voro de endråkigt tillsammans i helgedomen; och hemma i husen bröto de bröd och äto med fröjd och i hjärtats enfald, och lovade Gud« (Apg 2:46). Vid ett annat tillfälle läser vi om Petrus och Johannes: »Och Petrus och Johannes gingo upp till helgedomen, till den bön som hölls vid nionde timmen« (Apg 3:1). Vi får konstatera att båda dessa, väckelse och liturgi, varit med i den kristna församlingen.

Bo Giertz målar upp skillnaden mellan dessa två men också det som förenar, nämligen den Helige Ande. Han säger: »Väckelsen är eldslågan som flamar upp i döda själar. Elden bränner i bröstet, syndaren känner ett styng i samvetet. På samma gång orolig och gripen frågar han: vad skall jag göra? Anden svarar med att upplysa om

syndens allvar och Kristi gränslösa barmhärtighet.« Och han fortsätter: »Liturgin är samme Andes verk till bevarande av den låga som blivit tänd«. I själva gudstjänstfirandet har traditioner och detaljer kunnat variera men huvudstyckena är desamma.

Både väckelsen och liturgin har sin källa i samma redskap, nämligen Ordet. Väckelsen med ett profetiskt predikat ord, ofta med vardagsspråk, där Ordet krossar hårda hjärtan. Liturgin åter använder samma Ord och som talar »visdom bland de som är fullmogna« och lyfter också fram symbolerna och förebilderna av Kristus.

Tyvärr finns det en som vill motarbeta allt som har att göra med Guds rikes arbete, nämligen den Onde. Vi minns en av Jesu liknelser om vilket det står i Matt 13:24–25: *»Med himmelriket är det, såsom när en man sådde god säd i sin åker; men när folket sov, kom hans ovän och sådde ogräs mitt ibland vetet och gick sedan sin väg.«* Därför har vi också fått uppmaningen att vaka och bedja för att inte komma på fall.

LITURGI UTAN VÄCKELSE

Genom att väckelse och liturgi är av olika slag har de ofta ställts mot varandra. Ändå får det ena inte utesluta det andra. Bo Giertz säger att liturgi utan väckelse är det farligaste av alla kyrkoprogram. Det känns som att hans påstående är mera aktuellt i dag än någonsin. Också för en kristen är det så lätt att börja slumra och allt blir bara rutiner. Allt kan se fint ut. Man deltar i gudstjänstlivet och är nöjd med sina prestationer. Predikan får en allt mindre plats och dess betydelse minskar.

Till vår natur är vi sådana att vi upphöjer det som människan själv åstadkommer. När det andliga livet tynar av fokuserar man hellre på förnyelse av liturgi och verksamhetsformer än en inre förnyelse, dvs. samvetets uppvaknande och bättring. Följden

Bo Giertz säger att liturgi utan väckelse är det farligaste av alla

kyrkoprogram. Det känns som att hans påstående är mera aktuellt i dag än någonsin.

av detta blir att åhörarna inte längre behöver fråga: Hur skall jag syndare kunna bli frälst och salig?

VÄCKELSE UTAN LITURGI

Väckelsen kan också bli liturgins motståndare. Nu när vi levat under en pandemi så har vi erfarenhet av hur man lätt kan bli passiv när det getts möjligheter att ta del av gudstjänster och sammankomster via media. Alltså en passivitet vilket betyder att man bara vill lyssna och inte ta del i allt vad gemenskapen kring Guds Ord och en gudstjänst erbjuder. Bönen och sångerna tystnar för att inte tala om ett rent förakt för den beprövade form som man använt när Guds folk samlas. Här finns också andra faror. Förutom ovannämnda passivitet kan det hända att de beprövade formerna inte går i arv bland det uppväxande släktet, våra barn och barnbarn.

Visst kan det vara bra med spontanitet men ofta går det så att människan i sin påhittighet kommer med sådant som inte är i enlighet med Guds vilja och därigenom inte blir till välsignelse. Ett rikt andaktsliv är till uppbyggelse men om fostran till detta saknas så saknas något i den kristnes liv. Också nattvardens betydelse kan börja förringas och kunskap om altartjänsten avta.

VAD ÄR GUDS VILJA?

Liturgin är den heliga tjänst där Gud vill tjäna sin församling och där församlingen lovprisar honom för hans nåd och kärlek och där Ordet predikas rent och klart och där församlingen ber och får del av sakramenten. Gud är en ordningens Gud. Han har visat i sitt ord en klar linje hur hans plan ser ut för att frälsa mänskan. Han har utrustat sin församling med olika tjänster och gåvor. Om det kan vi läsa i Ef 4:11: *»Och han gav oss somliga till apostlar, somliga till profeter, somliga till evangelister, somliga till herdar och lärare.«*

Jesus visade följande, i en liknelse, när två män kom upp till templet. Luk 18:10–13: *»Två män gingo upp i helgedomen för att bedja; den ene var en farisé och den andre en publikan. Fariséen trädde fram och bad så för sig själv: 'Jag tackar dig, Gud, för att jag icke är såsom andra människor, rövare, orättrådiga, äktenskapsbrytare, ej heller såsom denne publikan. Jag fastar två gånger i veckan; jag giver tionde av allt vad jag förvärvar. Men publikanen stod långt borta och ville icke ens lyfta sina ögon upp mot himmelen, utan slog sig för sitt bröst och sade: 'Gud, misskunda dig över mig syndare.'«*

Gud är helig och rättfärdig. Därför sjungs också ett trefaldigt helig. Men Gud vill ock-

så, i sin stora kärlek, erbjuda sin allra största gåva åt en fattig, syndig mänska. Därför pekas det också på Guds Lamm, som borttager världens synder. När mänskan vaknar upp och blir delaktig av syndaförlåtelsens gåva blir gamla vackra seder mera än bara en sed och hjärtat lovprisar sin Gud och Fader.

Väckelsen den tar en gång slut, eftersom den skall pågå så länge världen står och människor sover i sin syndasömn. Liturgin däremot är början på den eviga lovsången, inför Guds tron i himmelen, och den skall aldrig ta slut. Om detta talas i Upp 19:6–7: *»Och jag hörde likasom röster av en stor skara, lika bruset av stora vatten och dånet av starka torbö; de sade: 'Halleluja! Herren, vår Gud, den Allsmäktige, har nu trätt fram såsom konung. Låtom oss glädjas och fröjda oss och giva honom äran; ty tiden är inne för Lammets bröllop, och dess brud har gjort sig redo.'«*

O att den elden redan brunne,
som du, o Jesus, tända vill!
O att all världen redan funne
den frid, som hör Guds rike till! +

Rune Östman

Texten har tidigare ingått
i Sions Missionstidning nr 8/2021.

Gud vare tack och lov!

GUDS FRID, KÄRA ÄLSKADE BARN. Nu har det redan hunnit bli augusti. Augusti innebär dagisstart och skolstart och vardagen tar vid efter sommarens ledighet. Jag hoppas att ni har haft en riktigt skön sommar. Att ni har fått glädjas och att ni har fått njuta av allt gott som Gud har gett just er.

Jag tänker på det här med när vardagen tar vid. Skolan som kan innebära utmaningar. Kanske har man svårt att hänga med på lektionerna. Kanske känns det som att vännen blivit mera välsignad än jag. Kanske smyger prestationsångesten in inför förhör och prov. Kanske är det du som är utanför och inte får vara med. Eller kanske är det helt tvärtom att allt är frid och fröjd.

Jag vill påminna er alla om en sak. Försök att ta med alla. Försök att tänka goda tankar om alla och att inte fastna i att prata negativt om de människor som finns runt omkring er. Stanna upp ofta och tänk före ni gör saker. Gud har skapat alla. Och Gud vill inte att vi ska prata illa om Hans egen skapelse. Han vill att vi skall älska varandra. Finnas till för varandra. Leva i gemenskap med varandra. Och söka oss närmare Honom så att vi kan bli Honom lik.

Det vi också behöver komma ihåg, det är att knäppa våra små händer och be till Gud och tacka Gud. Vi får komma inför honom med allt. Med allt som är jobbigt men också med allt som vi är tacksamma för.

Gud hör bön, även om det ibland inte känns så. Är det inte konstigt med oss människor? Vårt problem ligger kanske i just det att vi ofta glömmar bort att hålla stadigt i Guds hand och fullständigt lita på

honom i varje steg vi tar. Vi tänker att om Gud hjälper oss över nästa hinder på vägen så kan vi sedan ta kontrollen själv.

Kära vänner, vi behöver inte kontrollera det Gud skapat. Gud har full kontroll på oss, på våra medmänniskor, på världen, klimatet, krig och på alla situationer som uppstår. Gud har all makt i sina händer. Och om Gud bär hela världen i sina händer, ja då bär Han även dig och mig.

Så här läser vi i Filipperbrevet: *»Gläd er alltid i Herren. Än en gång vill jag säga: gläd er. Låt alla människor se hur vänliga ni är. Herren är nära. Gör er inga bekymmer för något utan låt Gud i allt få veta era önsningar genom åkallan och bön med tacksägelse. Då skall Guds frid, som övergår allt förstånd, bevara era hjärtan och era tankar i Kristus Jesus.*

För övrigt, bröder, allt som är sant och värdigt, rätt och rent, allt som är värt att älska och uppskatta, ja, allt som kallas dygd och förtjänar beröm, tänk på allt sådant. Vad ni har lärt och tagit emot, hört och sett hos mig, det skall ni göra. Då skall fridens Gud vara med er.»

Kom ihåg att du är skapad av Gud. Kom ihåg att du är älskad precis så som du är. Kom ihåg att oavsett vad som händer i livet så vill Gud bära dig. Han har lovat det i sitt ord.

Gud vare tack och lov. För dig, för mig och för att vi har varandra. Sköt om er och må Guds frid lysa över er! +

Ingrid Tupeli

BILD: DAVID FORSBLOM

Jesus har kallat mig till broderskap med sig. / Gud vare tack och lov. / Allt det Han har och äger tillhör även mig. / Gud vare tack och lov.

Frigjord jag är från syndens välde och dess band. / Han med sitt hjärteblod mig denna frälsning vann. / Dyrt har Han köpt mig, därför nu jag jubla kan. / Gud vare tack och lov.

Mig skall tillhöra allt det goda Han har gjort. / Gud vare tack och lov. / Omsorg om mig Han har såväl i smått som stort. / Gud vare tack och lov.

Möta mig prövningar, Han känner dem så väl / han skall förvandla allt till godo för min själ. / O pris ske Gud, jag är ej mer en syndens träl. / Gud vare tack och lov.

Härligt är arvet jag i himmelen skall få. / Gud vare tack och lov. / Snart skall jag in igenom pärlporten gå. / Gud vare tack och lov.

Då skall jag krönas med en oförgänglig krans. / Kronan jag får skall lysa så som solens glans. / O ja, jag vet det är så gott att vara Hans. / Gud vare tack och lov.

Då skall jag krönas med en oförgänglig krans. / Kronan jag får skall lysa så som solens glans. / O ja, jag vet det är så gott att vara Hans. / Gud vare tack och lov. Gud vare tack och lov.

Guds nåd och barm- härthet

BILD: DAVID FORSBLOM

»Simon Petrus, Jesu Kristi tjänare och apostel, till dem som med oss har fått en lika dyrbar tro i rättfärdigheten, som vår Gud och vår frälsare Jesus Kristus ger. Nåd och frid må föröka sig i er genom Guds och vår Herres Jesu Kristi kunskap« (2 Petr 1:1–2).

MED DESSA APOSTELN ORD vill jag hälsa Guds barn i alla väderstreck, från norr, söder, väster, öster, där evangeliet förkunnas och det i tron tas emot.

Må härlighetens Gud än mera fördjupa kunskapen om vår frälsare Jesus Kristus i våra hjärtan genom den Helige Ande, att vi ser den dyrbara trons gåva som Gud gett oss. Frälsningen är fullkomlig, allt är Guds kärleks verk, som vi får ta emot.

Vi har fått en lika dyrbar tro i rättfärdighet, som vår Gud och vår frälsare Jesus Kristus ger. Vi ser i ordet att det är Gud som

ger oss denna trons gåva, ingen har förtjänat det med sina egna förmågor och gärningar. Varför uppstår kiv och förakt mot andra kristna bröder och systrar, ingen av oss har någon förtur att kunna ropa »vi har rätt förstånd i tronssaker«. Kära vänner vi är alla syndare, behöver en fullkomlig nåd och barmhärthet, må Gud ge oss visdom och kunskap i Anden att se allt på rätt sätt, enligt Guds ords vägledning. När Herren får leda oss i ödmjukhet så ser vi våra brister och behöver nåd och förlåtelse.

Vi lever i en svår tid, världen är orolig, krig och våld överallt, människor lider, men också andligt är det en svår tid. Föraktet mot Guds ord är stort i våra länder, bibliska sanningar föraktas, nya ordningar tas fram som passar majoritetens åsikter.

Må Guds folk vara eniga i tron på Herren Jesus. Vi kan inte diktera och försöka få

alla i en mall eller ett levnadssätt. Huvudsaken är att Kristus får bo i våra hjärtan i tron genom Andens enhet. Kristustroende finns i många väderstreck, om än de har olika seder och bruk i sina gudstjänster och sin levnad. Men tron på evangeliet där Jesus är centrum och hans försoningsverk förrenar oss alla till ett i Kristi kropp, Jesu blod förenar och renar den som tror från synd och orättfärdighet. Det sa apostlarna när de frågades, vad ska vi göra för att bli saliga. Svaret var inte gärningar – »'Tro på Herren Jesus så blir du frälst, du och din familj.' Och de förkunnade Herrens ord för honom och för alla i hans familj.« (Apg 16:31–32). »Om honom bär alla profeterna vittnesbörd, att

var och en som tror på honom skall få syndernas förlåtelse genom hans namn« (Apg 10:43).

Så kära vänner, salighet och frälsning byggs endast på grunden Jesus Kristus. Endast tron kan ta emot den. Kära troende vän, du och jag är för Jesu gärningars skull saliga. Håll fast vid tron. Själafienden vill så tvivel och otro. Men Jesu löften håller, halleluja! I himlen fröjdas vi och tackar vår frälsnings Gud. Kristi kärlek må förena våra hjärtan i rätt kunskap om frälsningen.

Frid över Zion. ✚

Den svage brodern, Per Gustaf Vasara

Fortsättning från sid 9.

skap om vår Herre och Frälsare Jesus Kristus« (2 Pet 3:16). En märklig tillväxt. Växa i Nåd, i den oförtjänta, växa i kunskap om Jesus, till djupare beroende av honom. Vi förstår att det inte nödvändigtvis sker genom människans egen framsteg på alla områden i livet.

Väx i nåd. Jag upplever att jag måste bli mött av Gud trots vad jag förtjänar. Paulus hoppades att han skulle bli fri av sin »törntagg i köttet«. Men Gud tog inte bort den. Paulus var fortfarande tvungen att bära något som kändes som om en ängel höll på att slå honom. Vi vet inte vad det var – om det var en synd, en sjukdom eller någon annan typ av lidande.

Men Gud i sin vård tillät honom att bära detta. Så att han växte i nåd, och Guds kraft fullkomnades i svaghet.

Han kommer att växa, »jaget i mig« kommer att förminskas. Det som du upplevde som enbart förlust och nederlag kan i

det långa loppet förvandlas till en välsignelse, gömd i mörker. »Min nåd är dig nog, ty min makt fullkomnas i svaghet.«

MÅL

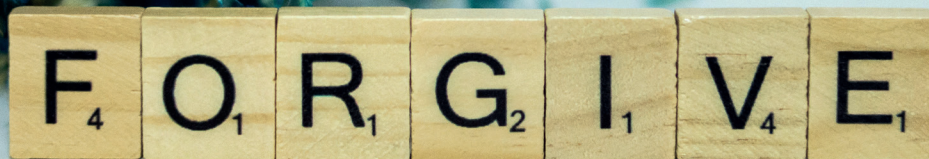
Vi har många viktiga mål för det här livet i det jordiska riket, men de är kortlivade: arbete, familj, vänner, hälsa, pengar, upplevelser.

Det eviga målet är större och viktigare än alla andra mål, det fullkomliga Guds rike, en ny himmel och en ny jord där rättvisa bor, kroppens uppståndelse, livets träd som bär frukt tolv gånger. Se honom, Jesus Kristus, som han är!

Lycklig är du mitt i kamp och trångmål, du som är medborgare i det himmelska riket. Amen. ✚

Thor Fremmegård

Predikan i Närvilä 28.4.2024. Översatt från norska av Jorma Aspegren och förkortad av redaktionen.

KÄRLEK SOM "SKIPPAR"

Ä R I N G E N K R I S T E N K Ä R L E K

GUDS FRID UNGDOMAR! Har ni tänkt på att när det på olika ställen finns en majoritet av människor som är mot en viss sak, finns risken att man kan bli kärlekslös mot minoriteten? Man kanske antingen omedvetet eller medvetet låter kärleken gå förbi vissa och till någon som vi anser vara mera »värdig«. I vårt samhälle idag ser vi också en riktning från andra hållet dvs. att minoriteter i exakta detaljer ritar upp vad man ska kalla dem och nya riktlinjer för vad som är rätt och fel. Om man då felaktigt benämner dem kan de »cancelera« och tysta ner dig. Det kan bli hårt när två helt olika synsätt möter varandra. Som kristna har vi varken fått undantagslov att avstå från att visa kärlek, eller att vika från biblisk sanning.

I den här texten vill jag fokusera på hur den kristna kärleken ska vara, och det ska vi

göra genom att först läsa Jesu ord från Matteusevangeliet.

ÅTERSPEGLING AV GUDS KÄRLEK

»Ni har hört att det är sagt: Du ska älska din nästa och hata din fiende. Jag säger: Älska era fiender och be för dem som förföljer er. Då är ni min himmelske Fars barn, för han låter sin sol gå upp över onda och goda och låter det regna över rättfärdiga och orättfärdiga. För om ni älskar dem som älskar er, vilken lön får ni för det? Gör inte tullindrivare det också? Och om ni bara hälsar på era bröder, vad gör ni för märkvärdigt med det? Gör inte hedningar det också. Var alltså fullkomliga, så som er himmelske Far är fullkomlig« (Matt 5:43–48).

Jesu ord om att vara fullkomlig (att vara felfri) som vår himmelske Far är verkligen

inga små ord om kärlekens krav. Här kan ingen människa skryta och vara uppblåst i sitt sinne och mena sig vara fullkomlig. Om vi inbillar oss att vi är små syndare som knappt har behov av Jesus, medan andra är stora syndare som inte förtjänar Jesus har vi det lite bakvänt. Alla är vi stora syndare och alla behöver vi Jesus lika mycket. Utan honom finns ingen frälsning från synd, död och dom.

En kristen människa ska återspegla Guds kärlek oavsett vem man möter. Man ska räcka ut den vänliga handen och hälsa också på de som lever annorlunda och prata med dem, även om det ibland känns svårt. Be Gud att han skulle använda också dig som redskap för sin kärlek. I liknelsen om den barmhärtige Samariten förstår vi Guds hjärtelag. Judarna såg ner på samarierna och ansåg dem vara mindre värdiga. Därför är Jesu liknelse om den barmhärtige samariten så träffande. Den som gör gott är den slagne och blodige mannens verkliga nästa. Han som tog hand om honom var en verklig nästa. Låt mig ta en barnslig bild: Vi kan inte lägga ett uno-skippkort när vi möter oliktankare, eller människor som behandlar oss illa. Vi har inte fått lova att välja vem vi visar kärlek till och vem vi »hoppas över«.

JESU KÄRLEK

Vi läser i Bibeln att Jesus gav sitt liv för världen. Dvs. för alla människor. Där har vi en förbild och ett exempel hur ett kristet liv ska vara. Den ultimata kärleken är att älska alla, och speciellt den som inget har, och som minst av allt förtjänar det.

Man kan då fråga sig? Älskar då Gud oss, fastän vi är syndare och så ofta av svaghet skippar att visa kärlek? Då vi ser på Bibelns hela budskap blir svaret ett högt och tydligt »JA«! Det är inte vi som har älskat Gud, utan han som har älskat oss och sänt sin en-

födde son Jesus att dö för dig och mig, innan vi ens hade hunnit tänka på ordet »kärlek«. När vi tror på Jesus så bor Kärleken, Jesus i oss. Gud verkar då i oss så att vi kan börja älska våra medmänniskor med den kärlek som kommer från Gud.

Det kan kännas så svårt att visa kärlek ibland. Med sorg får också jag konstatera att det är nära mitt syndiga hjärta att lägga »skippkortet«, och ofta har jag lagt det. Vi kan ofta vara hårda med andra utan tänka på att vi är precis likadana som andra när det gäller synden. Den bor också i vårt hjärta och föder fram onda tankar, ord och gärningar. Det är viktigt att komma ihåg att Gud inte godkänner att vi lever hur som helst och hackar på andra människor.

FÖRLÅTELSE FINNS!

Vad ska du göra om du gjort fel med ord eller handling? Du ska be Gud om förlåtelse och sedan om mod att gå och berätta för den människan om din synd mot dem. Var beredd på att personen kan bli ledsen över det du berättar, du kanske har sårat dem och deras rykte. Kanske de förlåter dig eller inte, men när du uppriktigt har bett om förlåtelse får du lita på att Gud förlåter, för Jesu skull.

Gud vill alltid förlåta och övertäcka oss med sin förlåtelse. Som kristna har vi fått förlåtelse för alla synder och denna stora förlåtelse leder till att vi börjar ett liv att älska och förlåta. Här på jorden sker det ofta i svaghet och med stora brister, men en gång i himlen skall den fullkomliga kärleken blomstra. Vi får be Gud att han skulle hjälpa oss att redan här på jorden att älska med den kärlek vi fått av honom. Gudskärleken som den Helige Ande verkar i oss innebär att vi också kan älska dem som har onda planer mot oss och vill sprida onda rykten om oss. +

Kevin Nyfelt, LFF:s ungdomsledare

Matti Suo

LAESTADIANSK PREDIKANT, SÅNGFÖRFATTARE
OCH LEKMANNADOGMATIKER

MATTI SUO FÖDDES i Jurva 4.6.1861. Hans far var soldaten och inhysingen Matts Fredrikinpoika Suojanen (senare Suo) (1819–1886) och hans mor Susanna Mikintytär Hakala (1819–ca 1868). Sin barn- och ungdomstid levde han i fattigdom. Det fattiga hemmet gav ingen möjlighet till utbildning. Således måste Matti Suo i mycket tidigt skede själv skaffa sig sin utkomst. Han verkade bland annat som skomakare. Sin militärtjänstgöring gjorde han vid Finlands

gardesbataljon i Helsingfors där han till slut blev underofficer. Suo flyttade i januari 1880 till Mäntsälä och bodde där någon tid. Därefter flyttade han till Helsingfors 1886 och i slutet av samma år till Hausjärvi. I september 1887 flyttade Suo tillbaka till Helsingfors. Något tidigare hade han ingått äktenskap med Amalia Sundell (1854–1932) från Urjala. I äktenskapet föddes under åren 1888–1898 sex barn, av vilka den sista, Antti som föddes 1898, dog mindre än fyra månader gammal. Familjen bodde i Helsinges landskommun 1892–1897 och flyttade tillbaka till Helsingfors samma år.

Matti Suo avgick från militärtjänsten i slutet av 1890-talet, varefter han verkade som handelsman i Helsingfors och senare i Jyväskylä landskommun. Familjen Suo flyttade till Jyväskylä landskommun 1908 och till Jyväskylä stad fem år senare. Om Matti Suos sista år vet man att han mellan åren 1922–1927 bodde i Oulais. Det är orsak att minnas, att under tiden i Jyväskylä och Oulais, utövade han inte något egentligt yrke utan koncentrerade sig helt på predikoverksamheten inom gammallaestadianismen.

Matti Suo dog på diakonissanstalten i Uleåborg 29.6.1927. Han begravdes den 3.7.1927 på gravgården i Uleåborg. Fru Amalia Suo flyttade från Oulais till Ylivieska 1927, där hennes dotter Ellen Södergård med sin familj bodde. Änkan Amalia dog 1932.

SOM LAESTADIANSK ORDETS FÖRKUNNARE

Det är möjligt att Matti Suo i sin ungdom i Jurva blivit bekant med den laestadianska kristendomen som breddade ut sig i kommunen i mitten av 1870-talet. Man uppskattar att det i Jurva i början av 1890-talet skulle ha funnits 100–130 laestadianer. Religiösa frågor blev för honom mera personliga och närmare först när han flyttade till Helsingfors. Fastän det redan i slutet av 1860-talet, bland dem som bodde i storfurstendömet huvudstad, fanns några som understödde laestadianismen, började väckelsens predikoverksamhet i Helsingfors 1872. Laestadianismens aktiva mötesverksamhet drog med sig Matti Suo som flyttat till Helsingfors i slutet av 1880-talet. Någon närmare tidpunkt framgår inte ut källorna. Omvändelse-erfarenheten blev för Suo en stark upplevelse. Han hade av allt att döma levt ett »sorglöst« liv i sin ungdom, emedan han 1893 beskriver i tidningen *Sanomia Siionista* hur han kommit till tro, hur Gud drog honom »ur en förskräcklig grav och ur orenhetens smuts«. Som en följd av tron »kom glädje i stället för bedrövelse och renhet och oskyldig rättfärdighet i stället för köttlig orenhet«.

Mycket snart efter att Suo anslutit sig till den laestadianska väckelsen blev han också insatt som predikant i Helsingfors. Han var således bekant som predikant redan i början av 1890-talet.

I den stora splittringen av laestadianismen vid sekelskiftet mellan 1800- och 1900-talen uppstod de förstfödda-, de nyväckta- och gammallaestadianerna som egna delgrupperingar. Som en del av nyväckelsen verkade också en tid i Finland den så kallade narva-riktningen (narvalaisuus) som var en typisk extatisk rörelse. Bakom splittringen fanns förutom lärostrider även det tomrum som uppstod efter

Juhani Raattamaas frånfälle 1899 samt tillkomsten av en ny laestadiansk generation. Också laestadianismen i Helsingfors genomgick en splittring vid sekelskiftet, och i huvudstaden verkade alla fyra delgrupperingarna. Vid den stora splittringen valde Suo gammallaestadianismen.

Mellan den splittrade väckelsens olika grupper försökte man senare finna försoning, men den blev inte av. Vid försoningsmötet som hölls i Uleåborg 1911 var Matti Suo en av gammallaestadianismens representanter. Suo steg också efter den stora splittringen till en mycket central roll just som en ledande talare inom gammallaestadianismen.

Suos predikoverksamhet omfattade stora områden i Finland 1893–1927. Som predikant gästade han åtminstone 60–70 orter. Hans kontakter till utlandet begränsades till Sverige och Norge. Suo gästade aldrig de Nord-Amerikanska laestadianska kretsarna, trots att han även blev kallad dit på 1920-talet.

Sammantaget var Matti Suo, en bland de gammallaestadianska talarna, som rörde sig i de vidaste områdena. Han var bekant bland laestadianerna över hela Finland, redan av den anledningen att han hade bott på flera orter, som Helsingfors, Jyväskylä och Oulainen. Det är anmärkningsvärt att Suo predikade sex gånger vid gammallaestadianismens årsmötens sammankomster mellan åren 1907 och 1924.

SKRIFTLIG VERKSAMHET

Suo var en av de mest aktiva medhjälparna för de laestadianska tidningarna från år 1893. Först skrev han i tidningen *Sanomia Siionista* som Aatu Laitinen var redaktör för och utgavs under åren 1888–1903. Senare blev han känd som en av de mest betydelsefulla skribenterna i *Siionin Lähetykslehti* som först utgavs av Janne Heilala och

från år 1919 av O.H. Jussila. En del av Suos texter publicerades redan under hans livstid översatta till den Finlandssvenska tidningen *Röster från Sion* (1891–1899), *Sions Missionstidning* (1914–1920) och *Zions Missionstidning* som började utges 1925. När de heidemanska laestadianerna i Förenta staterna började utge *Rauhan Tervehdys* (*Greetings of Peace*) -tidningen 1922 blev Suo en av de mest aktiva finska skribenterna. Där emot skrev Suo inte i den amerikanska *Kristillinen kuukausilehti* (*Christian monthly*), även om tidningen publicerade en text av Suo våren 1927. Dock publicerades hans skrivelse i tidningen postumt efter han död.

I nämnda tidningar finns 146 skrivelser av Suo under tiden 1893–1930. Huvuddelen av hans skiftliga verksamhet härrör sig från hans två sista årtionden. Av hans skrivelser kan 2/3 placeras mellan åren 1921 och 1930.

Matti Suos skrivelser har haft en given plats i den senare gammallaestadianska traditionen. De har kontinuerligt återkommande publicerats under årtionden i flera publikationer. Sammantaget har Suos texter genom tiderna publicerats åtminstone i 21 laestadianrelaterade publikationer. Suos skrifter har också senare publicerats i bokform, av vilka kan nämnas den av Suomen rauhanyhdistysten keskusyhdistys (SRK) publicerade andaktsboken *Salattu Viisaus* i två delar 1968–1969. Bokens andra upplaga utkom 1971. År 1992 utgav Fridsföreningen i Södra Finland en andaktsbok sammanställd av Suos texter: *Evangeliumi on Jumalan voima*. Översättningar av Suos texter har senare utgivits på engelska, lettiska och estniska. Laestadianernas Fridsföreningars förbund (LFF) har utgett en andaktsbok av hans texter på albanska, tryckt i Tirana 2014.

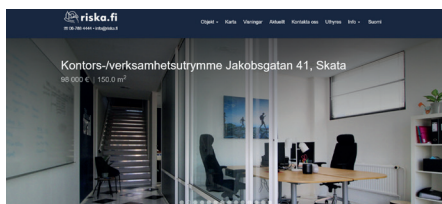
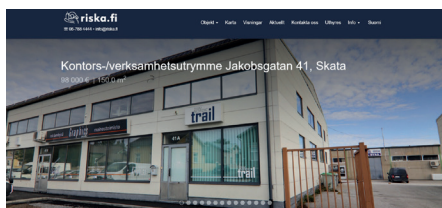
Suos skrifter har således haft en märkbar återverkan, till och med internationellt. Med sina skrivelser har han påverkat de laestadianska gruppernas lärouppfattning och religiösa mentalitet också efter sin död.

Matti Suo har även lämnat spår efter sig i den laestadianska sångtraditionen. Han skrev en del andliga sånger med början från 1890-talet. Sex av dem har hittat sin plats i de av väckelsen tryckta sångsamlingarna. De mest bekanta sångtexterna är (Mä syd-äimestä nähä halajan) Ss. 111 Av hjärtats grund jag längtar att få se, Ääressä Herra sanasi (SML 1990, nr 83). Det kan tilläggas att i psalmboken *Luterilaisia virsiä* (Lutherska psalmer) som Evangelisk-lutherska missionsstiftet i Finland har utgivit och använder, där finns den sistnämnda sången. Totalt har sånger som Suo skrivit utgivits förutom på våra inhemska språk, dessutom på engelska, tyska, ryska och estniska.

Matti Suo var i många avseenden en av de mest utmärkande predikanterna under enhetstiden inom gammallaestadianismen som genom sina tal och skrivelser skapade rörelsens läromässiga grund. Han kan i detta avseende kallas för »lekmannadogmatiker«.

Undertecknad har under våren 2024 publicerat en undersökning rörande Suos liv, verksamhet och lärouppfattning; *Lihaa säästämättä, armosta tinkimättä*. Matti Suo vanhoillislestadiolaisen maallikkodogmatiikan edustajana (Pohjois-Suomen Historiallinen yhdistys, PSHY). Boken kan beställas från PSHY:s nätbutik eller genom att e-posta matti.mantyla@oulu.fi. +

Jouko Talonen

Nya utrymmen

Guds frid! LFF kommer inom kort att behöva nya utrymmen eftersom Oy Snellman Ab, av skattetekniska skäl, har sagt upp hyreskontraktet (på 0 euro) på Permosvängen.

LFF:s styrelse har beslutat att anskaffa ett affärsutrymme som finns på Jakobsgatan 41.

Lokalen bedöms som lämplig för den dagliga verksamheten som sker inom LFF. Anskaffningspriset är 70 000 euro.

Nu vänder vi oss till Er, med en begäran om ekonomiskt bistånd för denna anskaffning.

Stödet kan betalas till LFF:
FI36 5567 0720 0193 83
Ref.nr: 287658

Varmt tack för ditt stöd!

Jakobstad 7.5.2024

LFF:s styrelse, gm Lars Ahola, Anders Snellman och Gerd Snellman

Prenumerationer

PRISER

Finland

Prenumeration: 39 euro

Gåvoprenumeration: 24 euro

Sverige

Prenumeration: 41,25 euro

Gåvoprenumeration: 26 euro

Obs! Betalningarna i euro.

Norge

Prenumeration: 41,25 euro

Gåvoprenumeration: 26 euro

Obs! Betalningarna i euro.

Övriga

Prenumeration: 40 euro + porto

Obs! Betalningarna i euro.

Sions Jultidning ingår i prenumerationspriset.

LFF erbjuder tidningen gratis under ett år till nygifta par.

PRENUMERATIONER I FINLAND

Adresskorrigeringar/register

+358 44 977 5374 • elin.nyfelt@lff.fi

Obs! Flyttningsanmälan till Magistraten gäller enbart officiella instanser, inte tidningsprenumerationer.

PRENUMERATIONER I SVERIGE

Hans Rahkola, Piponsvägen 10,

95334 Haparanda

+46 70 242 2766 • hans.rahkola@gmail.com

PRENUMERATIONER I NORGE

Sara Olsen, Borrasveien 17, 9517 Alta

+47 91165805

FAKTURERING

Antero Heikkilä

+358 500 260 539 • antero.heikkila@multi.fi

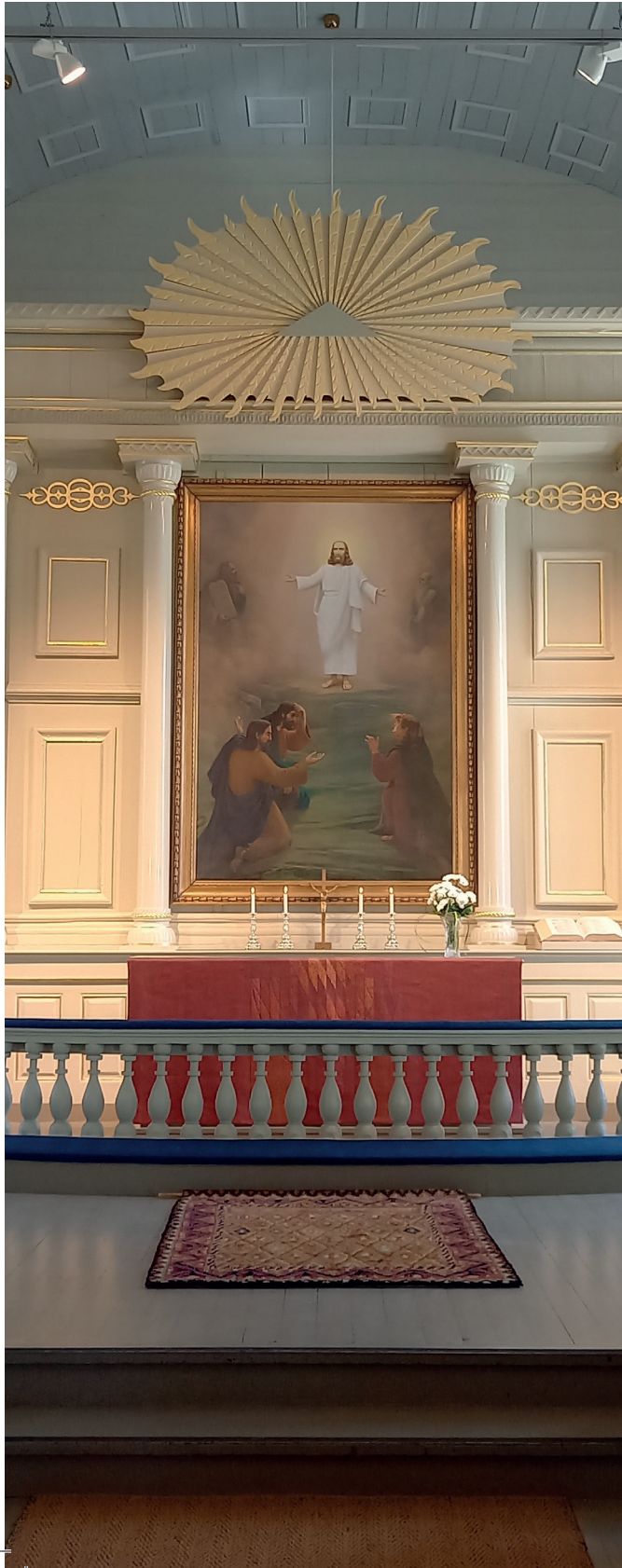
TALTIDNING

Sions Missionstidning finns även som taltidning på CD. Prenumerationspriset är detsamma

som för papperstidningen. Kontaktperson

för taltidningen är Vesa Pöyhtäri:

+358 44 217 5410 • vesa.poyhtari@lff.fi

Skall vi alla en gång mötas
bortom Jordanflodens brus
och med alla frälstas skara
evigt bo i fridens hus?
Mötas vi, mötas vi på den
andra sidan floden?
Får vi mötas bortom floden,
dit ej några stormar når?

Får vi möta Herren Kristus
när han hämtar hem sin brud,
får vi slutas i hans armar
och för evigt lova Gud?
Mötas vi, mötas vi på den
andra sidan floden?
Får vi mötas bortom floden,
dit ej några stormar når?

Sions Sångar 350